

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

BZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI, POSWIĘCONY SPRAWOM MIEJSCOWYM ORAZ ZAGŁĘBIA DĄBROWSKIEGO.

PRENUMERATA: OGŁOSZENIA przyjmują wszystkie księgarnie, kantory i biura ogłoszeń w Warszawie, Łodzi i miastach prowincjonalnych.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: CZĘSTOCHOWA, II-ga ALEJA Nr. 35. — TELEFON Nr. 50.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie i wyjątkiem dni świątecznych od g. 8—10 wiecz. Rękopisów niezw. redakcja nie awraca.

PRENUMERATA WYNOŚ: Rocznie rb. 6, półrocznie rb. 3, kwartalnie rb. 1 k. 50, miesięcznie kop. 50, wraz z przesyłką pocztową lub odosobieniem do domów. Zagranicą, za markami pocztowymi, dopłacie się miesięcznie kop. 80. Zmiana adresu kop. 20. Listów niezapłaconych lub niedostatecznie opłaconych redakcja nie przyjmuje.

CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz petytowy jednozłotowy lub jego miejsce: Nadesłane k. 50, przed tekstem k. 40, na tekstem 3 kł. i nekrologi po kop. 25, na 4 kol. po kop. 10. Drobne ogłoszenia po kop. 3 za wiersz. Najniższe ogłoszenie kop. 20. Ogłoszenie treści matrymonialnej o 50 proc. drożej. Za dołączenia prospektów lub reklam po 6 zrubli od 1000 egzemplarzy.

Agentury: w Rakowie, Noworadomsku, Myszkowie, Zawierciu, Piotrkowie, Łodzi, Warszawie.

Cena pojedynczego egzemplarza kop. 3.

II Aleja Nr. 38. — Telef. Nr. 497.

TEATR „URANJA”

Dziś i dni następnych Arcydzieło sztuki kinematograficznej. I-sza SERJA w 6 OLBRYMICH CZĘŚCIACH.

KLUCZE SZCZĘŚCIA

w 2-oh seriach, w 12-tu częściach długości 7,000 metrów podług okrzykanego romansu A. Wierbickiej, inscenizacja tego obrazu wykonana pod osobistym kierunkiem powieściopisarki. Początek przedstawień punktualnie o g. 3, 7¹/₂, i 9 m. 45. Kasa otwarta codziennie od g. 12 do 11 po poł. i od g. 4-jej. — Wejście tylko na początki przedstawień. Ceny miejsc: I łożo 70 k., II łożo 55 k., krzes. 40 k., ucz. i dzieciom. do krzes. 20 k., Galeria 25 k., Dzieci 15 k. Nad program: Na scenie: **LITERAT I AKTORKA** znakomita komedia przez Żurawskiego w 1-ym akcie.

II-ga Aleja № 43.

TEATR „ODEON”

W. Krzemińskiego.

Dziś! niezwykle wybitny i sensacyjny program! Tylko 4 dni!!

Zapaśnik w czarnej masce

Dramat BRESZKO-BRESZKOWSKIEGO w 6 olbrzym. części osnuty na prawdziwym zdarzeniu. W obrazie bierze udział **Championat zapaśników z Lurychem i Lobiediewym na czele**

Nad program — Sensacja aktualna. Odtąńczona przez pannę **MESSAL** i p. **REDO** z teatru Nowości w Warszawie.

Na scenie — pod artystycznym kierunkiem Wł. Ologera. **„TANGO”** Obrazek ludowy w 1-ym akcie.

Krakowski Atrakcyjny III-a Aleja № 63 R. PAULIUSA.

CYRK

Wtorek 13-go Stycznia r. b. o godzinie 8 i pół wieczorem odbędzie się **Benefis pana Bakoskiego**

znakomitego gimnastyka, akrobata, akocaka i kłowna. Występ benefisanta na amerykańskim reku który wykona swoje karkołomne ćwiczenia na reku jako człowiek-matka. Występ nieustraszonych gimnastyków na podwójnym trapezie ze stokami. Benefisant wykona również komiczne eutry ze swoim towarzyszem. — Dziś wieczór śmiech! Dziś wielka sensacja! Oprócz licznych produkcji benefisanta weźmie udział w benefisie Mr. LA-BE-MOLL słynny ekscentryk komiczny na swoich amerykańskich instrumentach. Myślalna malpa! nowości muzykalny szlifierz. Występ znaney wielokruskiej-wiejskiej kapeli pod kierownictwem p. Georgja. Oprócz wyżej wspomnianych

Nr. Nr. wezmą udział damy baletu, tresura koni i Inne siły cyrkowe, O liczne odwiedziny uprasza BENEFISANT.

Program: od 9 do 16 Stycznia 1914 r. wł.

Teatr VARIETE „OLIMPJA”

W gmachu Panoramy III-cia Aleja Nr. 75. Tel. 6-32.

Kompletna zmiana programu z nader interesujących pierwszorzędnych atrakcyjnych numerów. w Sobotę i niedzielę atleta champion świata p. **PIETRZAK** będzie walczył **Z BYKIEM STEPOWCYM**

Anonsi: od soboty 10 Stycznia r. b. otwarcie wszechświatowego **Championatu Walk Francuskich** w którym wezmą udział pierwszorzędne siły atleścyczne. Początek przedstawień w dniu powszednie o godz. 8 wieczór a w święta i Niedziele o godz. 3 po poł. i o 8 wieczór.

Gabinety Lecznico-Dentystyczne **R. Filipowicza** II-ga Aleja N-r. 24, telefon 482.

Przyjęcia: D. FILIPOWICZ od 10—11 i od 3—6 p.p. asyst. Lek.-Dent. 9—11 i od 3—7 po połud.

Kaucjonowane biuro nauczycielskie Stanisławy Ligęzówny, Teatralna 28. Rekomenduje nauczycieli, nauczycielki iroebanki, ochroniarcki, bo ny. Biuro otwarte od 9 r. do 6 po poł.

A. DĘBICKI Geometra przysięgły Teatralna 23 m. 14, parter Tel. 602. Wykonuje wszelkie roboty mierzoze.

Doktor BRONIA TOWSKI Częstochowa, Nowy-Rynek 3, Telefon 34. Choroby skórne, włośów plicowe, weneryczne i Kosmetyka lekarska. Przyjmuje od 9—12 rano i od 4—8 popoł. Panta od 1—3 popołudni. Stowia wrodzinyne wstrząsy. wanie **BALWARSANU** (HATA 906 i 914 i badanie krwi na syfils).

SAMOCHOODY

Sprzedaz samochodów nowych i używanych różnych fabryk jak również wynajem na jazdę po mieście szosie i granicach. Garaż Teatr. 59/60 tel. 34.

Wystawa Sztuk Pięknych w Częstochowie, Teatralna N-r. 11. otwarta codziennie od g. 11 do zmierzchu, w soboty niedzielę i święta do g. 8 wieczorem

KAFLE i ROBOTY ZDUNSKIE L. NIEPRZECKI i S-ka Teatralna № 34, Telefon № 821.

Pierwszorzędny Zakład Artystyczny Rzeźbiarsko Kamieniarski -Sztukatorski Częstochowa Aleja 3-cia dom własny. Egzystuje od roku 1887. Telefon 2-60. **KRUSZYŃSKI i PROSZOWSKI** WYKONYWA Rzeźby pomniki, roboty budowlane i kościelne. Fabryka posadzki cementowej na chodniki stopni mozaikowych oraz wszelkich wyrobów z cementu. CENY PRZYSTEPNE

Przy wydawaniu paszportu.

- UrządNIK. Ile pan maśz lat?
 Obywatel. Trzydzięci osiem.
 — Wzrost?
 — Średni.
 — Twarz?
 — Okrągła.
 — Jakie oczy?
 — Piwne.
 — Nos?
 — Umiarowany.
 — Znaki szagelone jakie?
 — Piję tylko Koniak Szustowa

Czytajmy!

Najpiękniejsze i najszybsze hasło, jakie przyswieca dziś nam wszystkim, jakie zwolna przybiera postać czynu—to hasło powszechnego nauczania. Ustępnię światło wiedzy tym wszystkim, którzy po nie sami dążyć nie mogą, a także tym, którzy wyrosli jak wiatle pionki bez ożywych promieni słońca, potrzeby światła zrozumieć nie mogą i do niego dążyć nie czują potrzeby—czyż nie jest najważniejszym i najbardziej ludzkim i chrześcijańskim obowiązkiem a zarazem w najszerszym znaczeniu najdemokratyczniejszym zadaniem?

Nigdzie tak nie zdolamy zaznać naszego uczucia braterstwa, jak w tem ujęciu za rękę najciemniejszych naszych bliźnich i prowadzeniu ich do źródła wiedzy, włożeniu im w rękę broni, którą mogą mierzyć się, choćby i przeciągnąć nas samych. To najszerszy demokratyzm.

I hasło „powszechnego nauczania” rozsądnych przeciwników nie ma. Do celu dążymy wszyscy świadomie i prosto, ale zapomnijmy na chwilę, że to piękne i ważne zadanie nie starczy za wszystko.

Bo i cóż, że zwolna analfabetyzm w kraju naszym zmniejsza się i zmniejszać będzie, że coraz więcej lud nasz odczuwa potrzebę tę zadowolić, ale w pracy swej stajemy w pół drogi.

Liczba szkół i nauczycieli powoli rośnie, uczniów przybywa, pilność ich i poparcie rodziców wzrasta, co zawsze i z takim zadowoleniem notujemy i podkreślamy, ale bardzo niewiele robimy, by zasadzone drzewko „wiadomości dobrego i złego”—naukę czytania i pisania—w dalszym ciągu pielęgnować i uszlachetniać.

Dajemy szkoły, ale prawie nic nie dajemy po szkole i z setek t. zw. „ciemniennych” rok za rokiem garstka naprawdę czytających i piszących maleje, kuroczy się, a reszta zachowuje, jako wspomnienie szkoły, tylko

Zatwierdzone przez Ministerjum Przemysłu i Handlu

KURSY HANDLOWE W. Nassalskiego w Częstochowie.

półroczne dla obojga płci. Wykłady rozpoczną się 4 Lutego 1914 r.

Zapisy przyjmuje i informacji udziela kancelarja kursów, ul. Teatralna № 14, w dni powszednie od 5½ do 7 w., w niedzielę i święta od 3½ do 4½ po południu.
 Na żądanie kancelarja kursów wysyła program.

Teatr **PARYSKI** II ALEJA 19. TELEF. 348.
 Program od wtorku 13 do piątku 16 Stycznia 1914 r. (włącznie)
 Tygodnik Gaumont'a (3 natury) | Prens w automacie (b. kom)
DWÓCH OJCÓW
 Dramat w 4-ch częściach.
 Na scenie pod artyst. kier. F. Stróżewskiego **PRĄD NIEMICKI** Dramat w 1 akcie Adolfa Neuwertu-Nowaczyńskiego.

zdolność podpisania się i co najwyżej przesyłabizowania jakiegos szyldziku.

Bo trwamy w fałszywym mniemaniu, że wystarczy kogos nauczyć czytać, by już czytał. Nie. Trzeba nietylko nauczyć liter, ale wciąć i bez przerwy uczyć i zachęcać do „czytania”.

Rozglądając się po naszej prowincji, a zwłaszcza po wsi, z ubolewaniem stwierdziliśmy zawsze musiny fakt, że słowo drukowane rzadko gdzie i bardzo trudno ma dostęp. Bez wąpienia, nie jest tak źle, jak było przed laty. Mamy kilka dobrych pisemek ludowych, które w tysiącach idą wśród lud, ale zdajemy sobie dobrze sprawę, że to nie jest wystarczające, skoro umiejętność czytania tak szybko zostaje zapomniana.

Bo nie każdemu wystarczy pisemko, gdzie znajdziemy odbicie bieżącego życia, drobne rady gospodarskie. Nie jeden chciałby czegoś więcej, może sam nie wie dokładnie czego, a my mu pomódz nie potrafimy. Chciałby książek, a tych niema.

Nie znaczy to, że brak u nas literatury popularnej, ludowej, bo i ta z roku na rok wzrasta, choć wolno, ale brak u nas źródeł, gdzie można ją dostać. Książka ludowa, gospodarska — „nie idzie”, chociaż nawet i ceny nie są wysokie. Ale nie idzie, bo o niej mało kto wie.

W tym kierunku, w kierunku zachęcania do czytelnictwa, „rozpowszechniania dobrych książek” nie robimy prawie nic. Nie spotkamy na wsi wędrowniej furki księgarza z dorobowymi książkami, a zagranicą nawet samochony-księgarnie jedzą; na jarmarku i odpuszcie sprytni handlarze rzucają w lud „senniki”, „cuda” i „romanse kryminalne”, tandetę z zagranicy sprowadzoną, a polski księgarz narzeka, że zapasy tanich a dobrych książeczek marnują się na półkach.

Dwory przykładu nie dają, bo często karmią się biblioteczką, przez dżiada jeszcze zbraną. O czytelnictwie na wsi, o wędrownych biblioteczkach, które z miejsca na miejsce przejeżdżają i zostają dotąd, dopóki okoliczni mieszkańcy nie poznają całego ich zasobu, by ustąpić miejsce innej—jeszcze u nas prawie się nie marzy nigdy.

A warto, nawet trzeba rychło o tem pomyśleć, jeżeli owoce naszej pracy nad oświatą nie mają marnieć i jeśli z drzewa „wiadomości dobrego i złego” chcemy dobry miód owoc.

Rzucmy w lud hasło „czytajmy!” Zakrzatnijmy się koło tworzenia czytelnictwa, przedewszystkiem wędrownych, zachęcajmy do kupowania książeczek na własność, a wejrzmymy dobrze, co i jak lud czyta. Grunt do pracy bardzo wdzięczny i nie trudny, tylko od-

robiny dobrej woli i uświadomienia. Niech obywatelstwo, działacze ludowi, księgarze i jednostki ze wsi i małym miasteczkiem związane nie czynu i sympatji, podadzą sobie ręce, a zrobią bardzo wiele dla wspólnego dobra.
 Czytajmy! czytajmy dobre i dużej K.

TELEGRAMY.

Echa bezrobocia.
London 12. Z Kapsztadu donoszą, że przybyło tam 1,800 żołnierzy dla utrzymania porządku wśród strajkujących.

Powódzie.
Berlin 12. Z Koslina donoszą o olbrzymich powodziach, 4 wsię zniknęły podobno zupełnie pod wodą. — Ludność z trudem uratowała życie, są jednak podobno ofiary w ludziach.

Zniesienie konstytucji.
London 12. Według doniesień z Pekinu, konstytucję chińską uważać można za zniszczoną. Prezydent Juan-szika wydadł rozkaz rozwiązujący parlament chiński.

Nowy ambasador.
Paryz 12. Obiega tu zaczęły znnow pogłoski, że na stanowisko ambasadora francuskiego w Petersburgu po ustąpieniu Delcassego mianowany ma być Paleolog.

Kradzież 2000 nabo.
Marsylja 12. Na dworcu tutejszym ujawniono kradzież 2000 nabo karabinowych najnowszej konstrukcji.

Groźba strajku.
Rzym 12. Dzienniki donoszą, że Włochy znajdują się w przedmiun wielkiego strajku. Rząd przedsięwzię środki w celu zapobieżenia wybuchowi strajku, który jednak zdaje się być niemużliwym.

Hańba Niemiec.
Petersburg 12. Dzisiejsza „Riecz” omawiając w dłuższym artykule wyrok w procesie strasburskim pisze między innymi: „dla państwa kulturalnego i praworządnego za takie uważać się chcą Niemcy, werdykt strasburski to hańba wobec której błędą orgie zoidackie w Saverne.”

Wrozy.
Berlin 12. Nagle a silne mrozy obdłły się fatalnie na prawidłowości komunikacji telegraficznej i telefonicznej w całych Niemczech. Zawszą nadchodzą wiadomości o przerwach na linjach w skutek popękania drutów. Wymiana depesz jest bardzo utrudniona i odbywa się w ograniczonym zakresie.

78) STEFAN GORKA.

SZTUKA ZDOBYCIA MAJĄTKU.

(Ciąg dalszy).

John D. Rockefeller

miljarder amerykański, najbogatszy człowiek na świecie.

Zyciorys.

Koleje życia tego człowieka, którego osobisty majątek oceniają ludzie na olbrzymią sumę 6 miliardów koron, były do niedawna tylko kwestją mniej lub więcej trafnych domysłów. Dopiero gdy o jego życiu i działaniach pozyczy krazy, tak w Ameryce jak i w Europie, wieści bardzo dłał niepochlebne, on sam zdecydował się nareszcie poczynić osobiste wyznania. Napisał przeto swoje pamiętniki, które ogłosił drukiem w r. 1900. Stara się w nich usprawiedliwić swe działania i oczyścić z zarzutów, wzbudzających jego czoł. W mniejszym szkicu podjęliśmy się streścić materiał zawarty w tych jego pamiętnikach. Nie są one bezstronne i nie usłga wąpiłości, iż wiele z czynów Rockefellera zastępuje na potęganie pod względem moralnym. Mamy woli w roku kilka powa-żnych prac angielskich i francuskich,

które niejednokrotnie rzucają jaskrawe światło na sposoby i środki, używane przez Rockefellera, w dążeniu do gromadzenia jcho miliardów. Ten materiał, w połączeniu z pamiętnikami, posłużył nam do nakreślenia obrazu jego życia i charakterystyki działań. Rockefeller jeszcze żyje, a bezstronny sąd o nim może wydać dopiero przyszłość. Ta oddzieli jego niezagrzeczzone winy od tych wszystkich, które mu zarzucają współcześni.

Nazwisko Rockefeller wskazuje, iż jest on prawdopodobnie potomkiem osadników holenderskich, którzy w XVIII wieku przybyli z ojczyzstego kraju do Ameryki.

John D. Rockefeller urodził się 8 lipca 1839 r. w Richfordzie, w Stanie Nowojorskim. Z pamiętników jego wynika, iż rodzice jego nie byli zupełnie biedni, lecz żyli w skromnych warunkach. Ojciec uczestniczył w różnych interesach handlowych, a miał ten godny naśladowania zwyczaj, iż rozmawiał ze swymi synami już we wczesnej ich młodości o stosunkach panujących w interesach, oraz uczył ich głównych podstaw i metod handlu. Rodzina posiadała także dość osobne gospodarstwo rolne, którem zajmowała się głównie matka. John opowiada, iż gdy miał lat osiem, otrzymał od matki kilka indyków na własność, które miał tuczyć odpadkami żywności i przerebów mieszkanych. Wy-

konywał to gorliwie, a później sprzedał owe indyki korzystnie. To był pierwszy jego „interes”, a zarazem początek kapitału, gdyż uzyskane pieniądze pozwoliła mu matka zatrzymać.

Gdy ukończył szkoły początkowe oddał go rodzice do szkoły handlowej w Cleweland. Jako 16-letni chłopiec, nauczył się tam buchalterji, korespondencji i towaroznawstwo. W szkole tej przebywał krótko, lecz skończył bardzo wiele.

Teraz miał znaleźć sobie zajęcie i zacząć pracować na własne utrzymanie. Przez całe dnie i tygodnie biegał po rozmaitych firmach w Cleweland, pytając, czy będąc przyjętym jako praktykant. Po długim, daremnem szukaniu i licznych odmowach, udało mu się nareszcie. Firma kupiecka, Howitt i Tuttle, przyjęła go, lecz tylko na „próbę”, a więc początkowo bezpłatnie. Było to w r. 1855. Dopiero w następnym roku otrzymał wynagrodzenie: 50 dolarów za kwartał.

Już od początku wyróżniał się pomiędzy swojemi kolegami pracowitością i sumiennością. Firma oceniła to, podwyższając mu placę do 75 dolarów kwartalnie, z czego John był zupełnie zadowolonym. Pracował pod kierunkiem starego i wytrawnego buchaltera, który go polubił. Ponieważ firma była interesem hurtownym, posiadała rozmaite produkty na

eksport, przeto Rockefeller poznawał różne rodzaje towarów i sposób handlowania nimi. Gdy po roku dwu buchalter ustąpił ze służby, objął John jego czynności, z placą 500 dolarów rocznie.

Jako buchalter, był prawie zawsze obecnym podczas posiedzeń swych szefów, na których oni omawiali swe sprawy handlowe bieżące, oraz układali plany nowych interesów. W ten sposób wtajemniczył się we wszystkie rodzaje przedsiębiorstw, co później było dla niego niezmiernie cennem.

Jako gorliwemu pracownikowi, powierzano mu zwolna czynności ważniejsze, takie, jak sprawozdanie rachunków firmy, inkasowanie i wypłacanie należności. Przez to wchodził w stosunki z rozmaitymi ludźmi i wyrabił w sobie zdolność pomyslnego załatwiania różnorodnych, a nieraz trudnych spraw. Aczkolwiek miał dopiero lat 19, to przecież czuł odpowiedzialność powierzonych mu działań, a sam zdobywał wiele doświadczenia. W następnym roku podwyższono mu placę do 700 dolarów rocznie. On jednak już nie był z tego zadowolonym, gdyż sądził, iż pracę jego zasługuje na wyższe wynagrodzenie. Opuszcza zatem wkrótce owe stanowisko i szuka sposobności do pracy samodzielnej.

(d. c. n.)

Sprawa Ronikiera.

Prezes Bazyłowski po otwarciu posiedzenia odczytuje projekt pytań, jakie Izbą ma zamiar rozstrzygnąć. Iżba proponuje pytania:

- 1) Czy udowodniono, że w d. 12 maja 1910 r. w pokojach Zarządkiego na Marszałkowskiej Nr. 112 zabity został Stanisław Chrzanowski, którego zadano jakimś tajemnym narzędziem 30 raz w głowę?
- 2) Jeżeli pytanie pierwsze będzie zdecydowane twierdząco, to czy w zbrodni tej brał udział Bohdan Marjan Wincenty Ronikier?
- 3) Czy w chwili spełnienia zbrodni Ronikier był poczytalny?
- 4) Jeżeli Ronikier był poczytalny, to czy zbrodni dokonali dla zysków materialnych?
- 5) Czy winien jest Feliks Zawadzki, że, nie biorąc bezpośredniego udziału w zbrodni, znajdując się w gmiowie z Ronikiem oddał dla spełnienia zbrodni swoje pokoje, a po spełnieniu zbrodni zmienił pozycję trupa z celem nadania przestępstwa pozorów samobójstwa i zakomunikował policji świadome kłamliwe informacje co do osoby zbrodniarza i czasu przybycia jego do pokoju umebloowanych, przyczem Zawadzki wiedział o wszystkich okolicznościach zbrodni?
- 6) Jeżeli Feliks Zawadzki jest winien, to czy współudział jego w zbrodni był konieczny dla dokonania przestępstwa?
- 7) Jeżeli obydwaj eskarżeni lub jeden z nich jest winien, to jakiej podlegają karze?
- 8) Jak postąpić z dowodami rzeczowymi?
- 9) Kto ma zapłacić koszty procesu?
- 10) Czy i w jakiej wysokości podlega uwzględnieniu akcja cywilna?

Obrońcy kwestjonowali redakcję pytań, pozostawiając sobie tym sposobem możliwość kasacji. Iżba odrzuciła zadania obrony i zatwierdziła pytania.

Wczoraj o g. 6 w., wobec wypalnionej po brzegi sali, przez Bazyłewski odczytał

WYROK
skazujący hr. **Schdasa Ronikiera** na 11 lat ciężkich robót i **F. Zawadzkiego** na 10 lat ciężkich robót z pozbawieniem praw i dożywotniemi osiedleniem na Syberii. Wyrok ten wywarł niezwykle wstrząsające wrażenie.

Wczoraj o g. 7 m. 35 w., natychmiast po otrzymaniu depeszy o wyroku na hr. Ronikiera, wydaliliśmy nadzwyczajny dodatek.

Z Radomska.

(Koresp. wł. „Gońca Częstoch.”)
Licytacja.

Dziś, we wtorek 13 w magistracie w Radomsku o g. 10 rano odbędzie się sprzedaż drzewa przerobowego z lasów miejskich podzielonych na okręgi, a więc z t. zw. okręgu „Polwardki” zakwalifikowano do wycięcia 908 sztuk drzew w 42-oh kwaterach za sumę 4,620 rubli 24 kop. (in plus). W okręgu „Sucha Wieś” 575 sztuk w 40-tu kwaterach za sumę 4,959 rubli 87 kop. (in plus).

Z zebrania Kółka Rolniczego we Włoszczowej.

(Koresp. własna „Gońca Częstoch.”)
W ubiegłą niedzielę 10 b. m. pod przewodnictwem prezesa p. Bzowskiego odbyło się tu miesięczne zebranie Kółka Rolniczego, na które przybyło 100 osób. Po zagajeniu posiedzenia przez prezesa, p. Stanisława Jastrzębski, ogrodnik częstochowski, wygłosił wykład o sadownictwie. Mówca odnosząc się do zakładania choćby najmniejszych sadków, pouczył jak należy sadzić drzewa i jakie gatunki drzew najpożyteńniej stosować w gospodarstwach wiejskich. Pogadanka ta wywołała ożywioną dyskusję, w

której wielu słuchaczy brało udział. A na zapytania wszystkie p. Jastrzębski udzielał bardzo pouczające wyjaśnienia. Następnie prezes p. Bzowski, zaczął dalszy ciąg pogadanki o żywieniu krów, której nie zdążył wypowiedzieć na zebraniu poprzednim. Ze pogadanki takie mają zbawienny wpływ, świadczy o tem zameldowanie jednego z członków, który stosując żywienie podług tego co slyszal na poprzednim zebraniu, w ciągu ostatnich 4 tygodni, osiągnął od krowy więcej o 2 kwarty mleka dziennie, pogadanka ta również wywołała mnóstwo zapytań, więc dla silniejszego zapamiętania prezes zastawił u sekretarza kółka ks. Rzepczyńskiego proboszcza miejscowego dla wiadomości członków przepis, jak krowy należy żywić, aby osiągnąć właściwą kerysę.

W końcu redaktor Sיעiński przypominając o k u r s a c h rolniczych jednodniowych jakie odbędą się w nadchodzącą sobotę odczytał listę prelegentów i tytuły pogadek.

Na tem prezes zebranie zamknął. Z liczby przybyłych członków widać, że parafianie włoszczowscy rozumieją o korzyściach jakie płyną z Kółka Roln., to też napewno liczyć można, że w parafii rolnictwo i wogóle gospodarstwo wnet się podniesie. (r.)

KRONIKA.

Kalendarzyk.

Dziś Weroniki.
Jutro Hilarego
Wschód słońca 8. 7. — Zachód słońca 4. 8.
Długość dnia 7. 52. — Przybył 25 m.

Wiadomości historyczne.

1583 Arcyksiążę Maksymilian przeności się do zwyciężonego Wielunia.

1730 Zniesienie klasztorów we Francji.

Zebranie rolnicze.

Dziś, we wtorek w lokalu Stow. Rzem.-Przemysłowego (I Aleja № 9) o g. 2 po poł. odbędzie się zebranie członków Częstoch. Tow. Rolniczego. Na zebraniu tem wygłoszą pogadanki: „O ogrodnictwie” p. Jastrzębski „O rolnictwie” jeden z naszych młodych ziemian.

Z Tow. „Przyszłość.”

Dziś o g. 9 w. odbędzie się zwyczajne zebranie połączone z wieczornicą taneczną pu. „Sami sobie”.

Liczne grono częstochowian wyznaczyło sobie spotkanie na dzisiejszej zabawie.

Bufet—cukiernię urządził Zarząd Gospody im. B. Prusa. Gorące i zimne potrawy, kawa, czekolada, herbata b. tanie i smaczne. Pączki i chrust własnego wyrobu Gospody oraz mleko zimne i gorące na szklanki po 6 groszy.

Z wczorajszej Komisji wojskowej.

Wczoraj w poniedziałek 12 bm. o g. 10 rano w biurze powiatu częstochowskiego pod przewodnictwem naczelnika pow. p. Steucy odbyło się posiedzenie Komisji wojskowej. Komisja ta na 6 popisowych (w tej liczbie jeden żyd), którzy stawili się z oponentem przyjecha do wojska jednego chrześcijanina.

Z 7 popisowych przebywających w szpitalu przyjęto do wojska jednego.

Następne posiedzenia Komisji wojskowej odbędą się w następujących terminach: w poniedziałek 26 stycznia, we wtorek 8 lutego, w poniedziałek 9 lutego, w poniedziałek 16 lutego, w poniedziałek 23 lutego i ostatnie w piątek 27 lutego.

Z licytacji na lód.

Wczoraj w Magistracie częstochowskim drogą licytacji odbyła się sprzedaż lodu z sadzawek miejskich na Zawodziu oraz z dawnego łożyska rzeki Warty. Przy licytacji utrzymał się Abram—Majer Glater za sumę 88 rb. z kopiejkami.

Kursy rzemieślnicze.

Na ostatniem zebraniu Radnych miasta, na którym obecny był też inspektor szkół ludowych p. Jachontow, starszy ceolux ślusarzy Włodzowski i nauczyciel Jankowski, omawiano szeroko sprawę Kursów rzemieślniczych, które postanowiono z dn. 1 stycznia rb. otworzyć przy 6 szkołach elementarnych.

W czterech szkołach program Kursów będzie obejmował przedmioty ogólnie kształtujące, w 2 zaś, poza zwykłym programem i rysunki techniczne.

Z chwilą otwarcia Kursów, a więc z d. 1 stycznia r. b., wszystkie cechy są obowiązane do posyłania swych uczniów na wspomniane Kursy.

Za niewysłanie ucznia do szkoły winni płacić karę: pierwszy raz 30 k., drugi raz 60 k. i trzeci raz 75 kop.

Lekcje odbywać się będą wieczorami, dwa razy w tygodniu i w każdą niedzielę oraz święto.

Nauczycielom za dodatkową pracę na Kursach zwiększono pensje o 250 rb. rocznie oraz o 60 rb. na przybory szkolne, służbę itp.

„Król śnieżków” w „Lutni”.

Gospodarze w osobach pp. Felicji Boguckiej, Władysława Ziemińskiej, Kazimierza Kukulera i Leona Jarosza rozestali zaproszenia na wiczką zabawę dziecięcą pod nazwą „Król śnieżków”, która odbędzie się w niedzielę 18 b. m. o g. 3 i pół po poł. w sali „Lutni”.

Ceny wejścia na zabawę dla członków „Lutni” — 50 kop., dla ich dzieci — 25 kop., dla wprowadzonych gości 75 kop. i ich dzieci 35 k.

Zebranie kowali.

W niedzielę 18 b. m. o godz. 2 po poł. odbędzie się kwartalne zebranie cechowe kowali.

Podziękowanie.

Zarząd Sekcji Kolonii letnich składa niniejszem serdeczne podziękowanie: p. Edwardowi Kindermanowi, za ofiarowane łódeczki i kołki do sklepu własnego Kolonii letnich na kiermaszu, p. Józefowi Drózdź za złożone w „Gońcu Cz.” rb. 14, oraz p. Janinie Dygulskiej za rb. 3 ofiarowane od Zjazdu koleżeńkiego z pensji, który odbył się 28 grudnia 1913 r., zwrócone przez p. Zora, właściciela restauracji w hotelu Angielskim.

Z Tow. opieki nad zwierzętami.

Wczoraj opiekun 2-go częstochowskiego rewiru członek Tow. Opieki nad zwierzętami opieczętował kulawego konia, należącego do Moszka Szpringera. Konia tego używano do wozienia ciężarów.

Śnieżyca i mrozy.

Ze wszystkich stron Królestwa i Cesarstwa dochodzą nas wieści o szalonych zamieciach śnieżnych. Na linii Częstochowa—Sosnowiec wicher porwał przewodniki telegraficzne i powyrwał słupy. Częstochowska stacja telegraficzna przed wieczorem wysłała ludzi do naprawy linii.

Nad ranem termometr wskazywał 10 stopni poniżej zera.

Z wyborów Zarządu strażki ogniewej w Przyzowie.

We wsi Przyzów tejże gminy w pow. częstochowskim odbyły się wybory Zarządu strażki ogniewej ochotniczej. Do Zarządu powołano p. p. Wincentego Tymowskiego, właściciela majątku Ulesie (prezes), d-ra Stanisława Jorka (wiceprezes), Zygmunta Kowalskiego (sekretarz), Fr. Wiczorka (kasjer) i Wł. Redlicha (gospodarz).

Nadto na komendanta strażki powołano p. Juliana Zarembskiego na wice-komendanta p. Andrzeja Kapnickaraka.

O wyniku wyborów zawiadomiono naczelnika powiatu częstochowskiego.

Emerytura dla szeregowców.

Wczoraj Komisja wojskowa rozpatrywała 2 próby zapisowych szeregowców o emeryturę. — Jedną z tych prób, Juliana Marjanowskiego, uwzględniono w sumie 3 rb. miesięcznie. Drugą zaś, Jana Pety, odrzucono.

Plany do zatwierdzenia.

Na ręce naczelnika powiatu częstochowskiego wpłynęły następujące plany do zatwierdzenia: 1) Dominika Klepański (ul. Szkoła) plan wypiętrowej chłopców; 2) Sacerdpana Kociński

kiego (Stara 8) piętrowego domu mieszkalnego i 3) Karola Dziuku (Fargowa 3) dwupiętrowego domu.

Dr. Karol Tomaszewski
Choroby wewn. kobiece i dziecięce
ul. św. Barbary 11, Telefonu 450.

Gub. Piotrkowska.

Gubernia Piotrkowska, według obliczeń Strzelbińskiego, obejmuje 107684 kw. wiorst.

Poszczególne powiaty obejmują: **Częstochowski 1690,9 kwadr. wiorst.**, Piotrkowski 1834,3 kw. w. w. **Radomskowski 1856,3 kw. w.** Łaski 1232,7 kw. w., Rawski 1141,4 kw. w., Brzeziński 981,6 kw. w., Będziński 1200,5 kw. w. i Łódzki 8251 kw. w.

Ludności piotrkowska gub., według obliczeń statystycznych do 1 stycznia 1913 r. liczyła 2,318,757, w tej liczbie 1143470 mężczyzn i 1170287 kobiet.

W skład gubernij wchodzi: jedno miasto gubernialne, 7 powiatowych, 4 miasteczka (Pabjanice, Zgierz, Tomaszów, Sosnowiec), 153 gminy, 4066 sad i 2650 wsi.

Między innymi w skład Częstochowskiego powiatu wchodzi jedno miasto, 21 gmin, 6 osad i 214 wsi. — Radomskowskiego 1 miasto, 24 gminy, 4 osady i 292 wsi.

Czyje gęsi.
W piątek na stację Częstochowa kolei w. w. przybył wagon zawierający 1200 sztuk gęsi, które z powodu sporu odbiorców tego żywego ładunku do dziś pozostają na stacji.

Otóż wczoraj zawiadomiono opiekuna 2-go rewiru członka Tow. Opieki nad zwierzętami p. Blasika, iż gęsi te trzymane są w wagonie bez goźwienia. P. B. udał się na stację i zażądał wypuszczenia gęsi na piasd kolejowy—co też uczyniono, poczem kupił 3 korce owsa i nakarmił głodniałe ptactwo.

Narazie dalszy los gęsi nie jest wiadomy. Jedno jest pewne, iż „rozwiązanie” spoczywa w rękach... sędzięgo śledczego.

Ze świata.

Zgon feministki.
Feministka turecka, przywódczyni ruchu emancypacyjnego w Egipcie, księżniczka Nazly, zmarła w tych dniach w Kairze.

Ofiary.

Na Towarz. Dobroczynności dla Chrześcijan—Stanisław Kieszczynski rubli 8.

W SZKOLE
Z. WIGURSKIEJ
(Teatralna 31)
jest kilka miejsc wolnych: Kancelaria otwarta od 13-go Stycznia w godzinach szkolnych.

VIII-mio KLASOWE GIMNAZYUM
FILOLOGICZNE MĘSKIE
Wincętego SZUDEJKO
w Częstochowie, Szkoła № 10.
Egzaminy wstępne od 10-go Stycznia. Lekcje dn. 10-go Stycznia 1914 r.

Spirytus skażony desygnatorem nacy 92%
Poleca Skład **Wódek i Win**
K. KRAKOWIECKIEGO
II Aleja 24, telefon 2-53.

Pianistka Zraz
uczniuczka szkoły muzycznej z powodu wyjazdu sprzedawa tanio akłeb kolom i alno spoytawy 3 Aleja Włga magazyin pianin p. Porosa 100

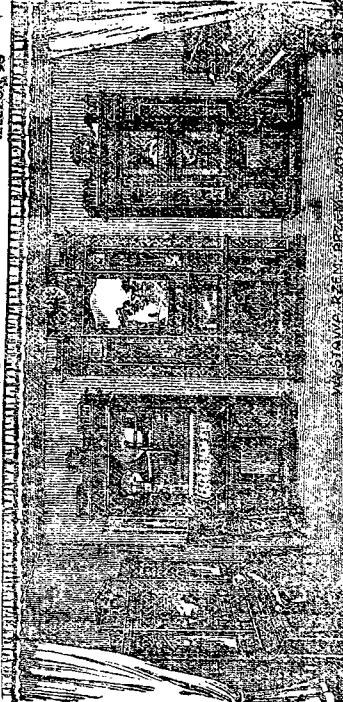
Dem
w Częstochowie z ogrodziona panny do sprzedania w okolicy w sobotym piatku sprzedal. **Marci** oraz przyjmie ganiunki do nauki Kwasznowej 3 Aleja 93

Dem
102 Sklep outkierciowy. 60

Prosimy o Uregulowanie Prenumeraty.

Orkiestry i Pianina Automatyczne
cietarowe, sprężynowe i elektryczne
Stale na składzie.

DOM MIANOWY
ŻDZISŁAW KYLSKI
Częstochowa, Gońca 20

Skład hurtowy
Słowarzyszenia Współdzielczego
„SAMOPOMOC“
Warszawa ul. Foksal 18 tel. 155 00
Poleca sklepom, kooperatywom i drobnym kupcom norymberską galanterję, trykotażę, koronki, guziki i t. d. w wielkim wyborze po cenach fabrycznych.

Najlepsze Pieczywo
2 razy dziennie z piekarni
E. Makowskiego
II-ga Aleja Nr. 38.
w Częstochowie.

Adresy firm Chrześcijańskich na cały rok 1914 za cenę 6 rb. rocznie drukowane jednoraz w tydzień przyjmuje Administracja naszego Gońca Częstochowskiego

Lecznica zębów i jamy ustnej
M. Puchalskiego
Aleja III Nr. 57 tel. 610.
Przyjęcia: od 9-1 od 3-7. Leczenie, plombowanie. Zęby sztuczne.
Ceny niskie.

II ga Aleja № 20 od frontu I-sze piętro mieszkał **Marji Beze** Źródło taniego nabycia, bo w prywatnym mieszkaniu, wszelkiego rodzaju **Towarów Bławatnych** poleca paniom: krepdy, drap, de damy, szewitwy, materijki sztuczne, jedwabie jako też płótna, półpłótna, madapolamy i fartuchy etc. etc.

Towarzystwo Ubezpieczeń „Salamandra“
podaje do wiadomości, że pełnomocnictwem z dniami 13 maja 1913 roku wydane p. **Abramowi Romanowi Józefowiczowi** na prowadzenie agencji w Częstochowie zostało odwołane.

Jednocześnie Towarzystwo komunikuje, że inspektorem i organizatorem na **Piotrowską** został mianowany p. **Tomasz Strzcharzewski** zamieszkały w Częstochowie przy ulicy Teatralnej pod Nr. 24.
Warszawa. Oddział T-wa Ubezpieczeń „Salamandra“.

Nareszoście
radyczny środek przeciw wszelkiemu domowemu robactwu „Tuetout“
T T U
cena flakonu 40 k.
Żądać we wszystkich aptekach i składach aptecznych. Przedstawiciel na Częstochowę i okolice L. Glonek Apteka K. Jerzmanowskiego.

Zakiet barankowy zupełnie nowy, modny, okazynie, tanio do sprzedania. Wiadomość w Administracji „Gońca Częstochowskiego“.

Pierwszorzędna Chrześcijańska Pracownia GORSETOW
„JÓZEFY“
NAGRODZONA MEDALEM
CZĘSTOCHOWA, III-cia Aleja 46, róg Szkolnej N-r. I.
Gorsety krol paryskich i wiedeńskich. Hygieniczne i do wyrównania figury, szelki do prostego trzymania, biustonosze, pasy i t. d. Pranie, reperacja i przebarbianie. — Ceny umiarkowane.

Warszaty Reperacji i Stemplowania Wag
J. Rassalskiego & A. Parowicza
w Częstochowie ul. Teatralna № 27 — (Telefon 678)
Przyjmują do reperacji i wyregulowania wszelkie wagi, które po szybkim i dokładnym wykonaniu, zwracają sprawdzam ostemplowane przez Rządową Kontrolę Miar Wag. **Uwaga!** — W krótkie ma być rewizja wszystkich wag, przy czem, jeżeli nie będą odpowiadały wymaganiom, ostatek postanowien rządowych, zostaną konfiskowane a właściciele pociągani do sądowej odpowiedzialności.

Oryginalne Karmańskiego
Farby Artystyczne
— otrzymał w wielkim wyborze —
i Poleca: skład materiałów aptecznych i farb
Wacława ORLA
w Częstochowie, III Aleja 46.

Podziękowanie.
Niniejszem uważam sobie za obowiązek podziękować za doskonały środek p. n. „FAGOSOL“, który mnie wyleczył zupełnie z choroby, określonej przez lekarzy, jako suchoty płuc. Jestem teraz Bogu dzięki, zupełnie zdrow i radzę wszystkim chorym na płuca używać **FAGOSOLU**.
Mozecie Państwo ogłosić, jeżeli chcecie, moje podziękowanie, a ja oświadcze powiem to samo każdemu, co się zgłosi do mnie. Niech was Bóg nagrodzi za dobry środek, bo zwątpiłem zupełnie o wyleczeniu. Adres mój: M. Koncłaty, Piaseczno, dom własny. Listów takich otrzymujemy wciąż setki.
Jak widzimy z powyższego listu, **ZAZYWANIE FAGOSOLU W Y. STARZCA DO WYLECZENIA SIĘ W KRÓTKIM czasie z CHOROBY DROG ODDECHOWYCH.**
Fagosol leczy szybko i radykalnie: **BRONCHIT, ASTMĘ, KOKLUSZ, oraz WSZELKIE ZASTARZAŁE KASZLE I KATARY PŁUC.**
Fagosol dostać można w aptekach i składach aptecznych. Reprezentant: T-wo Chemikol, Warszawa, tel. 17-94.

Przyjme
posadę kasyjki. Wiadam polskim, rozjętkim i niemieckim językiem. Wiadomość w Administracji Gońca

Nauzycielka
mająca dyplom parysk udiela lekcji języka francuskiego Szkolna 7 m. 5 2-gie. pięte

Do sprzedania
6 krzesel dębowych krytych skórą i garnitur mebli uszyanych 2 Aleja 31 u tapiera 60
Do sprzedania
4 nowe patentowane aparaty, do wyleżenia jaj, kupującego darmo wycuczyć obchodząc się z aparatem wiadomość w Gońcu 61

Pojedy z 6 i podwójne pokoje umiarkowane do wynajęcia, wspólne mieszkanie dla Kobiety inteligentnej, w dobrych warunkach 3 Aleja 60

Mebie
stoły, krzesła, biurka, lustra, toalety, kredensy, szafy, biel żniar, otomany, szatniki, wózków własny I Aleja 12 Główni Piaseczno używane tanio do sprzedania
„Manicure“
Przyjmuję: od 6-tej do 8-jej wieczorem. W Niedzielę i Święta od 2-jej Ogrodowa 41 m. 3-

Miód
funt 25 kop. na pudr taniej w składzie obrzędów Dąbrowskiego 3 Aleja 73 66

Potrzebna
zdolna kucharka do restauracji 2 Aleja 28 97

Zginęła
karta paszportowa wydana przez tab. Motte na imię Antoniego Gwoździeckiego 108

Kupuję
zwierzę w małych i dużych ilościach Sosnowice skrzyżka pocztowa 64, T. B. 107

Przyjeżdżna
poszukuje sąjgola kancelistki. Wiadomość pl. Wieluńska 19 Władysława Kulicka 105

Różne
mieszkania do wynajęcia zaraz ul. Krótka Nr. 37 Wiadomość u gospodarza

Krukiki
obrzygnięte kłapouchy do sprzedania zaraz św. Barbary Nr. 1 Szymadski 106

Potrzebna
służka zdolna parna do szejka Wiadomość 2 Aleja Nr. 97 m. 3, 104

Futro
„Dublony“ i szynel akademicka do sprzedania Szkolna 8 m. 4 dom Wicherkielowa 103

Szafy
sklepowe do sprzedania Stolska Nr. 5-A m. 1

PIEKARNIA
Marcelego Chmielewskiego
Egz. od lat dziesięciu w Alei II przeniesioną została do **loka tu własnego przy ul. Teatralnej 46** róg Zielonej Tel. 65
Wylączna sprzedaż mego pieczywa w sklepach: **„Pieczarnia „Skrzydlów“ ul. Teatralna II — ul. Dojarska 13, — ul. Krakowska 38, — Siadł Kamienie 21.**
Hurtowa i detaliczna sprzedaż w sklepie przy piekarni różnych gatunków pieczywa i cukierniczych wyrobów. Polecając się szanownej Publiczności pozostaje z poważaniem **Marceli Chmielewski.**

40 DNI 40
Bezpłatnie!!
Zto się nie nauczy w przeciągu 40 dni płynnie mówić, czytać i pisać po niemiecku, francuzku i łacinie, według naszych samouczków najnowszej metody (wszystkie inne reklamy) temu zwracamy pieniądze, Cena samek uczenia jednego języka z przes. za pobr. poczt 1 rb. 10 k., 2-ch 1 rb. 80 k., 3-ch 2 rb. 80 k., 4-ch 3 rb. 65 k. Obstawki wypłania jedyny skład na całą Rosję: St. Petersburg, Peterb. Strona, Bolsoj, par. 56. **J. K. PETERS.**

1-2 WYKŁADY KULINARNE ZA POMOCĄ SAMOUCZKA.
Kompletny kurs co samodzielnej nauki. „Kuchnia mięsna i postna“. Około 1000 przepisów potraw, napojów, ciast, kompotów, konfitur, deserów, pasztetów i t. p. 300 stronic ozdobnego druku. Cena z przesyłką za zaliczeniem pocztowym rb. 2 k. 60. RAZY, jak prowa dzić wzorowo gospodarstwo domowe, przepisy na oszczędne i pozytywne obiały, wraz z dodatkami, jak należy kłaść mięsa, upiększać stoły i lubierać półmiski, około 100 str. z ilustracjami. Cena rb. 1 k. 20. Oba wydawnictwa razem rb. 3 k. 35 (można nadesyć. markami. Z zamówieniami należy zwracać się jedynie do **J. A. PETERSA, Petersburg (Petersburskaja) stor. Bolsoj prosp. 56**

Mleczarnia
Skrzydłów II Aleja 24 róg Teatralnej. Poleca wyborowe masło śmietankowe z nowo otworzonych mleczarni włościańskich Cykarzew i Kłomnicze hurtowo i detalicznie. Ceny przystępne oraz wydaje obiady do 40 kopek z 4-ch dań.

Śniad
Kolonialno-spożywczy, i dystrybucja, jest do sprzedania za przystępną cenę w Alejach. Wiadomość w Admini. Gońca N-r. 021-

Potrzebna
na 1 Numer hipoteki 2 rasy po 3 tygoce rubli Wiadomość w Administracji Gońca 9

Okazyjnie
do nabycia pralnia cała parę jasna 41 m. 15

Karnety Balowe
ZAMAWIAJ NAJLEPIEJ
u WILKOSZEWSKIEGO
II-ga Aleja № 38, — Telefon № 50.

